

Historia Izraela

Krótkie streszczenie historii Izraela. To państwo przeżywało wiele burzliwych okresów w swojej historii, na wiele lat też zniknęło z mapy świata. Czy jakieś inne państwo miało ciekawszą historię?

Krótkie streszczenie historii Izraela. To państwo przeżywało wiele burzliwych okresów w swojej historii, na wiele lat też zniknęło z mapy świata. Czy jakieś inne państwo miało ciekawszą historię?

Okres przed narodzeniem Jezusa. 2000 - 1750 Czasy patriarchów: Abrahama, Izaaka, Jakuba i Józefa. Abraham jest uważany przez Żydów i Arabów za swego ojca. Miał dwóch synów Ismaela z niewolnicy i Izaaka z obietnicy. Izaak miał również dwóch synów, z których wywodzą się dwa narody (I Moj 25,23): Ezawa (Arabowie - ich dziedzictwo: I Moj 27,38-40, I Moj 16,10-12) oraz Jakuba (Żydzi - ich dziedzictwo: I Moj 27,28-29).

450 -1200 Wyjście izraelitów z ziemi egipskiej i wejście do Ziemi Obiecanej - Kanaan (w 1220 r. p.n.e. pojawia się pierwsza wzmianka dokonana przez faraona egipskiego, Merneptaha potwierdzająca pobyt Izraela w Kanie).

1030-931 Okres panowania pierwszych królów izraelskich: Saula, Dawida i Salomona. Królestwo Izraela z małego państewka o znaczeniu lokalnym za panowania Saula, za czasów Dawida i Salomona przekształca się w wielkie i potężne królestwo, posiadające kraje wasalne oraz odgrywające ważną rolę na Bliskim Wschodzie.

930 Po śmierci króla Salomona Królestwo Izraela rozpada się na dwie części: północną - Izrael i południową - Judę (I Krl 11,1-13).

722 Upadek królestwa północnego. Król asyryjski, Salmanasar V (725-722) zdobywa Samarię, stolicę królestwa północnego, rozpoczynając okres niewoli asyryjskiej Izraela. Niemalże cała ludność zostaje przesiedlona na inne tereny należące do Asyrii (II Krl 17,1-6; Oz 10,5-8; V Moj 28,49-51).

587/586 Zdobycie i zburzenie świątyni jerozolimskiej, oraz stolicy królestwa południowego przez władcę babilońskiego, Nebukadnesara (605-562), co zapoczątkowało okres tzw. niewoli babilońskiej. Uprowadzono najznamienitszą ludność oraz młodzież, natomiast reszta mogła

pozostać (było to już drugie przesiedlenie; pierwsze miało miejsce w latach 598-597 r. p.n.e.). Od tej pory zaczęto nazywać Hebrajczyków Judejczykami lub Żydami (Jer 21,10; 32,17-24; V Moj 28,52-53).

538 Król Perski, Cyrus (559-529) po pokonaniu Babilonu w 539 r. p.n.e. zezwala Żydom na powrót do swej ziemi i na odbudowę świątyni w Jerozolimie (Ezd 1,1-4). Rozpoczęto ją w 536 r. p.n.e. (Ezd 3,8), a ukończono w roku 516 p.n.e. (Ezd 6,15; panowanie wspomnianego króla perskiego, Dariusza rozpoczęło się w 521 r. p.n.e.). W roku 458 p.n.e. powraca z Babilonu Ezdrasz (Ezd 7,7) jako uczony i biegły w prawie Mojżeszowym, natomiast w 445r. p.n.e. przybywa Nehemiasz, który wkrótce zostaje zarządcą Judy.

332 Podbój Judei przez władcę greckiego Aleksandra Macedońskiego, zwanego Wielkim.

67 Zdobycie Jerozolimy przez Pompejusza, wodza rzymskiego.

7(6) Narodzenie Jezusa (Iz 7,10-16; 9,1-6; 11,1-5; Jer 33,15; Mich 5,1; Jer 23,5-6).

Okres "po narodzeniu!" Jezusa

70 Zburzenie świątyni jerozolimskiej przez Tytusa, wodza wojsk rzymskich.

132-135 Wypędzenie ludności żydowskiej po upadku powstania żydowskiego pod wodzą Szymona Bar Kochby. Emigracja na inne tereny cesarstwa rzymskiego (Ez 36,16-21; V Moj 28,64). Następuje też zmiana przez Rzymian nazwy tych terytoriów na "Palestyna".

313 Edykt mediolański wydany przez cesarza Konstantyna (spowodował, że chrześcijaństwo przestało być religią zakazaną i prześladowaną, a od 380 r. stało się religią państwową), zapoczątkował walkę z pogaństwem, a po pewnym czasie z Żydami. Na przełomie IV/V w. zaczęto odbierać Żydom większość ich praw obywatelskich i przywilejów.

327 Jerozolima zostaje uznana za święte miasto chrześcijan.

613 Zmuszanie Żydów do przyjęcia chrztu w wizygockiej Hiszpanii (arianizm, katolicyzm); nieposłuszni i oporni stają się obiektem represji i prześladowań, które zostają zakończone w 711 r. w momencie zajęcia większości Hiszpanii przez Arabów.

1070 Zdobycie Palestyny wraz z Jerozolimą przez Turków seldżuckich, którą w kilka lat później tracą na rzecz krzyżowców.

1096 Początki stałego osadnictwa Żydów w Polsce.

1096 - 1270 Wyprawy krzyżowe. Rozpoczęły one okres prześladowań i mordów ludności żydowskiej na Bliskim Wschodzie i w Europie.

1264 Statut kaliski księcia Bolesława Pobożnego. Jest to pierwszy akt nadany ludności żydowskiej zamieszkującej tereny ówczesnego państwa polskiego. Żydzi uzyskują odrębne i korzystne przywileje, tzn. opiekę wojewody, możliwość organizowania wspólnot religijnych, itd. Za zabicie Żyda groziła kara śmierci i konfiskata majątku. Po zjednoczeniu państwa polskiego w XIV wieku przywileje zostały potwierdzone, a nawet rozszerzane aż do końca XVIII wieku. Sprzeciwiał się im kościół, który w 1267 nakazał Żydom we Wrocławiu mieszkać w osobnych dzielnicach i nosić charakterystyczne, wyróżniające ich szpiczaste czapki. Zabroniono im też przebywać w miejscach publicznych razem z chrześcijanami oraz piastowania urzędów. Antyżydowskie uchwały potwierdził synod w Budzie w 1279 roku oraz w Łęczycy w 1285 roku. Jednak nie były one tak rygorystycznie przestrzegane jak w innych krajach katolickich. Nigdy w Polsce nie wydano ogólnego zakazu pobytu Żydów w Polsce, mimo to byli oni często prześladowani. W 1319 roku rada miejska Wrocławia obwiniła ich za klęskę głodu i wygnała z miasta. Wiek XVI i pierwsza połowa XVII w. to złoty wiek Żydów na terenach Polski.

1290 Wypędzenie Żydów z Anglii.

1348 - 1350 Pogromy wśród ludności żydowskiej oskarżanej o zatrucie studzien podczas epidemii "czarnej śmierci". Żydzi osiedlający się we Włoszech, Niemczech i Austrii zmuszani byli do osiedlania się w tzw. gettach; zmuszano ich także do noszenia specjalnych oznaczeń (V Moj 28,33). Jedynie Polska i tereny wschodniej Europy przyjmowały Żydów, dając im dużą swobodę.

1394 Zakaz pobytu Żydów we Francji.

1492 Po wyzwoleniu Hiszpanii z panowania arabskiego wydano dekret o wydaleniu Żydów z tych terenów.

1517 Zdobycie Palestyny przez Turków.

1766 W Rzeczypospolitej żyło przypuszczalnie Ok. 750 tys. Żydów (co stanowiło 7% ludności), a w 1790 roku-900 tys.

1878 Powstanie w Palestynie pierwszej kolonii żydowskich imigrantów (Ez 36,1-15. 21-38; Mich 4,6-7; Ez 28-25-26; Mich 2,12).

1896 Rothschild wydaje 1,6 mln funtów (z 1,7 mln, jakie były przeznaczone) na finansowanie osadnictwa żydowskiego w Palestynie (Iz 41,18-20; Am 9,1).

1897 Powołanie I Kongresu Syjonistycznego przez Teodora Herzla, dążącego do utworzenia na Bliskim Wschodzie państwa Izrael.

1918 Po pokonaniu państw centralnych (Niemiec i Austro-Węgier), do których należała także Turcja, w wyniku zmagających z I wojną światową tereny dzisiejszego Izraela dostały się pod mandat brytyjski. Rząd Wielkiej Brytanii udziela swojego poparcia Żydom na ustanowienie w Palestynie narodowej siedziby dla ludności żydowskiej. W tym okresie na owym terenie mieszkało około 600 tys. ludzi, z czego 85-100 tys. stanowili Żydzi. Brak zorganizowania arabskiego pozwolił na wydanie tzw. deklaracji Balfour'a.

1939-1945 II wojna światowa. W państwach europejskich będących pod bezpośrednim lub pośrednim wpływem Niemiec żyło ponad 8,8 mln Żydów, z czego naziści zabili ponad 5,9 mln, czyli 67% (szacuje się, że w Europie było ich ok. 11 mln). W Polsce zginęło 3,3 mln Żydów (stanowi to 90% populacji żydowskiej na tych terenach). Podobny procent ludności zginął w Niemczech, Austrii i krajach bałtyckich; Czechy, Słowacja, Grecja, Holandia-70%; Białoruś, Ukraina, Belgia, Jugosławia, Rumunia, Norwegia - 50%. Największymi obozami zagłady Żydów były: Oświęcim, gdzie zginęło ich ponad 2 mln, Majdanek -1,38 mln, Treblinka - 0,8 mln, Bełżec - 0,6 mln, Chełmno - 0,34 mln, Sobibór- 0,25 mln. Wszystkie te obozy znajdowały się wówczas i znajdują się obecnie na terenie Polski (V Moj 28,25-33.37.48.59.65-66)

1940-1941 Utworzenie przez Niemców 200 gett żydowskich na terenie Generalnego Gubernatorstwa. Najliczniejsze to: Warszawa - 500 tys. oraz Łódź - 200 tys. W ten sposób przygotowywano się do tzw. Endloesung czyli ostatecznego rozwiązania kwestii żydowskiej

1945 w Palestynie Żydów jest już ok. 600 tys.

1947 Uchwalenie przez ONZ 29 XI 1947 r. rezolucji nr 181/11 o podziale Palestyny na dwa niepodległe państwa: arabskie (o pow. ok. 11662 km² i 814 tys. mieszkańców) i żydowskie (o pow. ok. 14277 km² i 935 tys. mieszkańców). Jerozolima jako miejsce święte trzech religii miała być corpus separatum (pod zarządem międzynarodowym i kontrolą ONZ). Oba państwa miały być połączone unią gospodarczą. W związku z tym coraz częściej dochodziło do ataków arabskich na ludność żydowską, która nie pozostawała im dłużna. Plan ten uzyskał szczególnie silne poparcie ze strony ZSRR i państw Europy Wschodniej.

1948 Ogłoszenie w Tel Awiwie powstania państwa Izrael przez Davida Ben Guriona w imieniu

Żydowskiej Rady Narodowej w dniu wygaśnięcia brytyjskiego mandatu w Palestynie (14 V 1948 r.). Tego samego dnia rozpoczęła się I wojna arabsko-izraelska, zwana przez Izrael niepodległościową. Armie sześciu krajów arabskich (Transjordanii, Egiptu, Iraku, Libanu, Syrii i Arabii Saudyjskiej), przekonane o swej przewadze wojskowej wkroczyły na terytorium nowo utworzonego państwa żydowskiego. Motywowano to koniecznością przywrócenia tam porządku i ochroną ludności arabskiej przed atakami zbrojnych bojówek syjonistycznych zmuszających Palestyńczyków do opuszczania swych ziem. Celem wojny była totalna likwidacja Izraela. Działania zbrojne trwały do 24 II 1949 r. i zakończyły się triumfem Izraela, który nie tylko obronił swój byt państwowy, ale i powiększył terytorium kosztem ziem przyznanych przez ONZ Arabom (Iz 54,15-17; Iz 49,8-26). Komunistyczna Polska była jednym z pierwszych państw, które uznały Izrael. W pierwszych latach istnienia państwa, tj. 1948-1950 napłynęło do Izraela 685 tys. ludzi, w drugiej fali 1950-57 - 160 tys., podczas trzeciej 1961-64 - 215 tys. Najwięcej Żydów europejskich przybyło z Rumunii, Polski, Węgier, Czechosłowacji, Bułgarii, Francji, Wielkiej Brytanii i Niemiec - łącznie ok. 1,2 mln (Jer 33,6-14; V Moj 30,4-9; Jer 31,1-14; Zach 8,1-15; 10,1-12; Jer 16,14-17; Iz 43,5-7; Jer 29,14).

1948-1950 Wyjazd 25 tys. Żydów z Polski do Izraela.

1956 Wojna Synajska. Egipski dyktator, Nasser, dążący do unicestwienia Izraela wprowadził plan izolacji państwa żydowskiego, odmawiając ich statkom korzystania z Kanału Sueskiego, a także dostępu do Zatoki Akaba (płd. Izrael). Nasser zawiązuje pakt wojskowy z niektórymi państwami arabskimi. 29 października Izrael podjął zbrojne działania uprzedzające, w wyniku których zajął półwysep Synaj, Gazę i uzyskał dostęp do Zatoki Akaba.

1967 Złamanie wcześniejszego porozumienia z Izraelem i ONZ przez Nassera poprzez zajęcie Synaju i usunięcie stamtąd wojsk ONZ oraz zablokowanie Akaby. Powstające sojusze (Jordania, Syria, Irak) są skierowane przeciw Izraelowi. 5 czerwca rozpoczyna się tzw. wojna sześciodniowa. Izrael po raz kolejny dokonuje ataku wyprzedzającego. W wyniku wojny oddziały izraelskie zajmują całą Jerozolimę, lewy brzeg Jordanu (tzw. Zachodni Brzeg Jordanu), wzgórza Golan, i półwysep Synaj (Mich 7,11-12).

1973 Zaatakowanie Izraela przez wojska egipskie i syryjskie w dniu żydowskiego święta Jom Kippur (Święto Pojednania, 6 października). Dzięki pomocy Stanów Zjednoczonych Izrael wychodzi z walk obronną ręką.

1980 Uchwalenie przez Kneset (parlament izraelski) 30 sierpnia ustawy stanowiącej, że zjednoczona Jerozolima jest stolicą Izraela i oficjalną siedzibą wszystkich centralnych urzędów państwowych. Społeczność międzynarodowa nie uznała tej decyzji (Łk 21,24).

1982 Wkroczenie Izraela do Libanu (6 V1982 r.), co ma zmusić partyzantów palestyńskich z OWP (Organizacja Wyzwolenia Palestyny) do opuszczenia baz w Libanie, stanowiących odskocznię do rajdów na północny Izrael. Agresja na Liban była pierwszym przypadkiem wszczęcia przez Izrael działań wojennych ze względów politycznych, nie wynikających bezpośrednio z walki o istnienie, lecz z dążenia do zmiany układu sił na tym obszarze. W wyniku kolejnej wojny arabsko-izraelskiej (VI-IX 1982) 1/3 terytorium Libanu została zajęta przez Izrael. Podpisany 17 V1983 r. układ o zakończeniu stanu wojny został pod presją państw arabskich unieważniony przez Liban (5 II1984 r.).

1987 Od grudnia opór arabski przeciwko Izraelowi przybiera formę Intifady - powstania zbrojnego Arabów przeciw ludności żydowskiej, który z większym lub mniejszym nasileniem trwa do dziś.

1993 Zawarcie (we wrześniu) porozumienia izraelsko-arabskiego o utworzeniu autonomii palestyńskiej na terenach biblijnej Judei i Samarii, tzw. Zachodni Brzeg Jordanu. (I Moj 15,18-21; II Moj 23,30-33; IV Moj 34,1-15; VMoj 32,8)

2000 Powierzchnia Izraela wynosi aktualnie 27817 km² (ze wzgórzami Golan, Judea, Samarią i Gazą). Teren ten zamieszkuje nieco ponad 6 mln mieszkańców, w tym 1,2 mln ludności arabskiej.

Źródło: [Gazeta Miecz Ducha](#)